

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

STRATEGIE INTERNACIONALIZACE VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ NA OBDOBÍ OD ROKU 2021

Příloha Strategického záměru ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021

červen 2020

OBSAH

VÝCHODISKA STRATEGIE INTERNACIONALIZACE	3
VIZE ČESKÉHO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V OBLASTI INTERNACIONALIZACE	4
I. ROZVOJ GLOBÁLNÍCH KOMPETENCÍ STUDENTŮ A PRACOVNÍKŮ VYSOKÝCH ŠKOL	5
II. INTERNACIONALIZACE STUDIJNÍCH PROGRAMŮ VYSOKÝCH ŠKOL	8
III. ZJEDNODUŠENÍ PROCESU UZNÁVÁNÍ ZAHRANIČNÍHO VZDĚLÁNÍ	10
IV. VYTVÁŘENÍ MEZINÁRODNÍHO PROSTŘEDÍ NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A PROPAGACE V ZAHRANIČÍ	12
V. POSÍLENÍ STRATEGICKÉHO ŘÍZENÍ INTERNACIONALIZACE	16
VI. AKTIVITY NÁRODNÍHO AKREDITAČNÍHO ÚŘADU V OBLASTI INTERNACIONALIZACE	19

VÝCHODISKA STRATEGIE INTERNACIONALIZACE

Strategie internacionalizace vysokého školství na období od roku 2021 je dokument komplementární se Strategickým záměrem ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 („SZ2021+“) a společně s ním tvoří základní koncepční dokument pro oblast vysokého školství Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a výrazně přispívá k naplňování priorit v oblasti mezinárodní spolupráce Inovační strategie ČR do roku 2030.

Strategie internacionalizace vznikla jako samostatný dokument, protože v rámci rozvoje vysokého školství představuje internacionalizace průřezovou oblast komplexně zasahující celou řadu činností, postupů, procesů a politik jak na národní, tak institucionální úrovni, a to i v kontextu evropského a světového vývoje.

Strategie internacionalizace vytyčuje hlavní prioritní a operační cíle v oblasti internacionalizace, představuje aktivity, které ministerstvo ve spolupráci s Domem zahraniční spolupráce a dalšími aktéry plánuje realizovat za účelem jejich dosažení, a pojmenovává očekávaná opatření k implementaci na úrovni jednotlivých vysokých škol.

Současné trendy v internacionalizaci se soustřeďují na internacionalizaci kurikula poskytovaného na domácí instituci pro studenty s cílem zvýšit kvalitu studijních programů a vybavit všechny absolventy mezinárodními a interkulturními dovednostmi, často označovanými jako globální dovednosti. Podpora mezinárodní spolupráce je rovněž důležitá z úrovně managementu vysokých škol. Zde se určují priority rozvoje internacionalizace a podpora zvyšování kapacit vysokých škol v oblasti služeb pro studenty a při zavádění internacionalizace kurikula.

Strategie internacionalizace poskytuje porozumění současným trendům ve světě a potenciálním přínosům mezinárodní spolupráce pro instituce, management, administrativu, akademiky i studenty a vytváří rámec komplexní strategie internacionalizace pro vysoké školy a tvorbu jejich individuálních institucionálních strategií.

Strategie internacionalizace navazuje stejně jako SZ2021+ na evropské a globální trendy a staví na principech Boloňského procesu a Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. Strategie reflektuje doporučení a klíčové priority Evropské komise uvedené ve sdělení „Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech“ Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů (COM/2013/0499) zaměřené na úsilí o získávání nadaných lidí pro zvýšení konkurenceschopnosti a kvality studijních programů, dále o zlepšení připravenosti absolventů na život v globalizovaném světě, ale i o rozšíření příležitostí pro podporu strategického partnerství ve výzkumu a inovacích.

VIZE ČESKÉHO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V OBLASTI INTERNACIONALIZACE

Základem strategie je ústřední vize, tedy stav, ke kterému směřují jednotlivé cíle a s nimi související aktivity.

Vize národní strategie internacionalizace je následující:

Díky mezinárodnímu rozměru a kvalitě vzdělávání, výzkumu a třetí roli připravují české vysoké školy své absolventy na vůdčí roli v globální znalostní společnosti a přispívají tak k prosperitě a udržitelnému rozvoji komunit doma i v zahraničí.

MŠMT a vysoké školy budou ve vzájemné spolupráci usilovat o to, aby české vysoké školství tyto hodnoty naplňovalo a v roce 2030 se co nejvíce přibližovalo následujícímu ideálu:

- ▶ Téma internacionalizace je zahrnuto v klíčových národních a institucionálních strategiích. Vysoké školy mají vypracovanou vlastní institucionální strategii internacionalizace, která je pilířem strategického řízení internacionalizace na úrovni vysoké školy a která tvoří buď samostatný dokument, nebo je součástí strategického záměru vysoké školy.
- ▶ Absolventi a pracovníci vysokých škol jsou vybaveni globálními kompetencemi. Nejméně 20 % všech absolventů bakalářských a magisterských studijních programů v prezenční formě studia absolvovalo zahraniční studijní pobyt nebo stáž trvající alespoň 14 dní a 80 % absolventů doktorských studijních programů v prezenční formě studia absolvovalo zahraniční pobyt nebo stáž v délce alespoň 30 dní.
- ▶ Vysoké školy uskutečňují studijní programy s výraznými internacionalizačními prvky, jako je část studia v cizím jazyce, rozvoj interkulturních dovedností, studijní plán počítající se zahraniční nebo kombinovanou mobilitou atd.
- ▶ Vysoké školy jsou zapojeny do strategické mezinárodní spolupráce, partnerství a budování zahraničních kapacit. Jsou aktivními členy mezinárodních organizací a konsorcií sdružujících vysoké školy různých států a zapojují se do aktivit přispívajících k rozvoji Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a spolupráce se zeměmi v rámci i mimo EU.
- ▶ Česká republika je atraktivní a přátelskou zemí a vysoké školy atraktivními institucemi pro zahraniční studenty, absolventy a akademické a výzkumné pracovníky. Minimálně 20 % studentů ve studijních programech tvoří zahraniční studenti.

I. ROZVOJ GLOBÁLNÍCH KOMPETENCÍ STUDENTŮ A PRACOVNÍKŮ VYSOKÝCH ŠKOL

VYMEZENÍ CÍLE:

Podle definice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále OECD) se pod pojmem globální kompetence rozumí schopnost zkoumat místní, globální a mezikulturní otázky, porozumět a ocenit perspektivy a světonázor druhých, zapojovat se do otevřených, relevantních a efektivních interakcí s lidmi z různých kultur a jednat s ohledem na kolektivní blaho a udržitelný rozvoj. Získání globálních kompetencí je nutným předpokladem pro zapojení absolventů vysokých škol do globální společnosti a ekonomiky včetně výzkumu a inovací. Globální kompetence lze získat jak prostřednictvím zahraničních mobilit, tak internacionalizací na domácí půdě, a to internacionalizací kurikula, zavedením digitálního vzdělávání, včetně virtuálních forem mezinárodní spolupráce, a přítomností zahraničních studentů a pracovníků vysokých škol. Pro akademické pracovníky vysokých škol to znamená, že musí být schopni připravit kurikula obsahující mezinárodní a interkulturní rozměr, včetně zahrnutí případné zahraniční zkušenosti, umět vyučovat kulturně, jazykově i sociálně diverzifikovanou třídu studentů, navrhnout a realizovat mezinárodní projekty, pracovat v mezinárodních týmech a navazovat a aktivně rozvíjet smysluplná zahraniční partnerství. Důležitou zásadou je inkluze, tedy nastavení systému tak, aby do procesu získávání globálních kompetencí byli zapojeni i studenti či akademičtí pracovníci vysokých škol, kteří z různých důvodů nemohou na zahraniční mobilitu vycestovat, nebo jejichž přístup k mobilitám je ztížen (např. z důvodu jejich specifických potřeb).

1.A PODPORA JAZYKOVÉ A MEZIKULTURNÍ PŘÍPRAVY STUDENTŮ A PRACOVNÍKŮ VYSOKÝCH ŠKOL

Vybavenost studentů a pracovníků vysokých škol jazykovými a mezikulturními kompetencemi je základním předpokladem pro rozvoj internacionalizace. Jazykové a interkulturní kompetence hrají důležitou roli při rozvoji a administraci mezinárodních mobilit, realizaci mezinárodních projektů, rozvoji mezinárodních partnerství, přípravě a výuce studijních programů v angličtině, případně jiných světových jazycích, či zajišťování služeb a mezinárodně přátelského prostředí pro zahraniční (ale i české) studenty a pracovníky vysokých škol.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [SR, ESIF]:** Přijímat opatření k zavedení využívání cizího jazyka jako nedílné součásti studia a práce na vysoké škole. Zejména zajistit dostatečnou nabídku kurzů cizích jazyků pro studenty i akademické a administrativní pracovníky, zvyšovat podíl odborných předmětů vyučovaných v cizích jazycích, zajistit přístup k cizojazyčným studijním materiálům a umožnit zpracování závěrečných prací v cizích jazycích.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF, Erasmus+ programy]:** Zavádět kurzy rozvoje interkulturních kompetencí s ohledem na porozumění kultuře zemí partnerských institucí, a to zejména pro studenty a pracovníky připravující se na zahraniční mobilitu a vyučující a další pracovníky, kteří pracují s diverzifikovanými skupinami zahraničních studentů a pracovníků.
- **Financování [ESIF]:** MŠMT bude v rámci dotačních titulů finančně podporovat aktivity vysokých škol vedoucí k rozvoji jazykových, interkulturních a pedagogických kompetencí akademických pracovníků.

1.B ROZVOJ MEZINÁRODNÍCH MOBILIT STUDENTŮ A PRACOVNÍKŮ

Přes důraz na internacionalizaci doma zůstává mezinárodní mobilita i nadále jedním z hlavních pilířů internacionalizace. Mezinárodní mobilita hraje nezastupitelnou úlohu v rozvoji globálních kompetencí studentů i pracovníků. V současnosti zájem studentů o mezinárodní mobility klesá, zejména se jedná o mobility v rámci Evropy za účelem studia. Studenti mají obavy, zda studium v zahraničí zvládnou, zda jim budou výsledky studia po návratu uznány, často také během studia pracují, či pečují o rodinu a nemají tak zájem či možnost zúčastnit se dlouhodobé mobility.

V návaznosti na tento trend je třeba rozšiřovat nabídku typů a forem mezinárodních mobilit s ohledem na potřeby a možnosti studentů, včetně tzv. virtuálních a kombinovaných (blended) mobilit, a pracovat na odstraňování překážek mobilit. Současně je nutné začlenit možnosti výjezdů nebo distančního vzdělávání na zahraničních institucích do struktury studijních programů. Důležitou součástí procesu rozvoje mobilit je důsledné uplatňování kvalitativních standardů organizace mobilit dle Listiny programu Erasmus+ pro vysokoškolské vzdělávání ECHE (automatické uznávání, péče o studenty, digitalizace, inkluze), včetně principů a nástrojů definovaných Boloňským procesem za účelem zlepšení mobility pro všechny a rozvoje Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání do roku 2025.

Digitalizace zahraničních mobilit, včetně digitalizace administrace a nové typy tzv. virtuálních a kombinovaných (blended) mobilit, inkluze účastníků s omezenými příležitostmi včetně studentů se specifickými potřebami či ze znevýhodněného socioekonomického prostředí budou výzvy a příležitosti budoucího období. Nový program Erasmus+ 2021–2027 by měl umožnit mezinárodní mobility co nejširší skupině studentů a pracovníků vysokých škol. Studentům všech typů a stupňů studia má přinést kromě současných dlouhodobých mobilit za účelem studia nebo stáže také různé formy krátkodobých mobilit. Studenti budou mít možnost zúčastnit se tzv. kombinované mobility, která se skládá z kratšího pobytu v zahraničí (cca 2 týdny) a digitálního prvku (online vzdělávání a spolupráce se zahraničními studenty a pedagogy před fyzickou mobilitou a po ní). Cílem digitalizace bude nejen zjednodušení současné administrativy spojené s organizací mobilit, ale hlavně vytvoření nových možností pro studenty a pracovníky, kteří se nemohou nebo nechťejí účastnit mobility fyzické, a to i s ohledem na jejich specifické potřeby.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [Erasmus+ programy]:** Vytvořit cílenou nabídku mezinárodních mobilit pro studenty a pracovníky. Cílená nabídka by měla navazovat na studijní program a měla by zohledňovat požadavky studentů. V návaznosti na program Erasmus+ 2021–2027 zavést nové typy mobilit, jako jsou virtuální, kombinované mobility, krátkodobé intenzivní mobility, mobility do mimoevropských zemí, pracovní stáže a mobility akademických i neakademických pracovníků. Zaměřit se na skupiny studentů, které na mobility vyjíždějí méně nebo vůbec (např. v některých studijních programech apod.). Podporovat a začlenit jako rovnocenné formy studentské mobility i dobrovolnické pobyty (např. v rámci programu Erasmus+ Mládež a Evropského sboru solidarity).
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [SR, ESIF, Erasmus+ programy]:** Podporovat mobilitu pro studenty se specifickými potřebami a ze socio-ekonomicky znevýhodněného prostředí, a to prostřednictvím navýšených stipendií, informační podpory apod.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [Erasmus+ programy]:** Přijmout opatření pro zvyšování kvality činností spojených s organizací mobilit (fyzických i virtuálních/kombinovaných), zejména v rámci monitoringu udržování standardů organizace mobilit, digitalizace administrativních procesů, automatického uznávání, jazykové a mezikulturní přípravy před výjezdem a dostupnosti informací pro studenty.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Přijmout potřebná opatření pro plnou aplikaci nástrojů pro elektronickou výměnu informací o studiu, elektronickou identifikaci a elektronizaci uznávání kreditů ze studijních mobilit. Implementovat iniciativu EK Erasmus Without Paper, European Student Card/, EMREX a aktivně využívat Jednotnou digitální bránu.
- **Financování [Erasmus+ programy]:** MŠMT ve spolupráci s DZS bude průběžně monitorovat stav implementace Erasmus Without Paper a European Student Card na vysokých školách a finančně podpoří VŠ při jejich implementaci. DZS a MŠMT budou prostřednictvím on-line komunikační platformy vysoké školy informovat o aktivitách Evropské komise v oblasti implementace European Student Card a Erasmus Without Paper.
- **Financování [SR]:** MŠMT zajistí legislativní a technologický rámec pro implementaci Jednotné digitální brány (Single Digital Gateway) dle nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1724 v prostředí vysokého školství. Součástí Jednotné digitální brány bude poskytování online informací o možnostech a podmínkách studia a plně online procedury týkající se žádostí o stipendia, přihlášek ke studiu a žádostí o akademické uznání diplomu (viz přílohy I a II nařízení).
- **Financování [SR, ESIF]:** MŠMT v rámci Programu na podporu strategického řízení vysokých škol a ESIF podpoří aktivity vysokých škol zaměřené na podporu mobilit studentů i pracovníků vysokých škol, včetně jejich organizačního zajištění a jeho digitalizace.

- MŠMT vyhodnotí a následně na základě výstupů z tohoto hodnocení navrhne úpravy nabídky stipendií na podporu studia v zahraničí v rámci bilaterálních a multilaterálních smluv ministerstva, který reflektuje teritoriální priority vymezené ve Strategii rozvoje mezinárodních vztahů na úrovni MŠMT.
- MŠMT zajistí systematickou podporu pro vysílání studentů a akademických pracovníků v rámci svého stipendijního programu.

1.C ROZVOJ ODBORNÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VYSOKÝCH ŠKOL V OBLASTI INTERNACIONALIZACE

Hlavními nositeli internacionalizace na vysokých školách jsou jejich pracovníci. Úspěšnost vysoké školy v oblasti mezinárodní spolupráce je přímo závislá na míře jejich kompetencí, zkušeností a znalostí v oblasti internacionalizace. Je tedy žádoucí motivovat pracovníky k aktivnímu zapojení do aktivit v oblasti internacionalizace a současně rozvíjet a posilovat jejich kompetence v této oblasti. Neméně důležité je podporovat jejich účast na profesních konferencích a síťovacích aktivitách, které přináší možnosti setkávání a jednání se zástupci potencionálních či existujících partnerů a zvyšují povědomí pracovníků o současných trendech v oblasti internacionalizace vysokého školství.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF]:** Zavádět opatření na úrovni vysoké školy vedoucí k systémovému rozvíjení kompetencí akademických i neakademických pracovníků vysokých škol v oblasti internacionalizace na úrovni vysoké školy.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Motivovat akademické i neakademické pracovníky k účasti na mobilitách a odstraňovat překážky, které by jim ve výjezdu mohly bránit.
- MŠMT ve spolupráci s DZS bude podporovat rozvoj kompetencí pracovníků vysokých škol v oblasti internacionalizace a souvisejících oblastech, zejména internacionalizace studijních programů, digitalizace, virtuálních a kombinovaných mobilit a inkluze, a to prostřednictvím různých forem školení ve spolupráci s domácími i zahraničními experty.
- **Financování [SR, Erasmus+ programy]:** MŠMT ve spolupráci s DZS bude podporovat účast českých vysokých škol na mezinárodních konferencích a síťovacích aktivitách, zejména mezinárodní akce v rámci aktivity Study in the Czech Republic, aktivity ve spolupráci s ACA, EAIE atd.
- **Financování [SR]:** MŠMT v rámci Programu na podporu strategického řízení vysokých škol a ESIF podpoří aktivity vysokých škol vedoucí k systémové podpoře rozvoje kompetencí pracovníků vysokých škol nezbytných pro zajištění kvalitního rozvoje internacionalizace na vysokých školách.

II. INTERNACIONALIZACE STUDIJNÍCH PROGRAMŮ VYSOKÝCH ŠKOL

VYMEZENÍ CÍLE:

Internacionalizace na úrovni studijních programů je klíčovou součástí internacionalizace vysokého školství a může probíhat prostřednictvím uskutečňování studijních programů v cizím jazyce, rozvoji společných studijních programů typu „joint“, „double“ nebo „multiple degree“ a tvorbou studijních plánů, které již dopředu počítají s výjezdem studentů.

Studijní programy realizované v cizích jazycích přivádí zahraniční studenty na české vysoké školy na delší časové úseky, než je tomu u studentů přijíždějících na mezinárodní mobility, a tak dochází k multiplikaci přínosů internacionalizace. Zahraniční studenti, kteří zde studují celý studijní program, mohou vnést do studia odlišné perspektivy a zkušenosti a obohatit tak diskuze a další aktivity v rámci studia. Delší pobyt dává rovněž větší prostor na kvalitní integraci do místní studentské a akademické komunity a zahraniční studenti se tak stávají významným prostředkem pro rozvoj internacionalizace doma. Díky internacionalizaci doma získají domácí studenti, kteří se z různých důvodů nemohou zúčastnit zahraničních mobilit, možnost získat vzdělání se silnými mezinárodními prvky na domácí půdě. Pro vysoké školy je také přímým benefitem finanční přínos daný skutečností, že programy realizované v jiném než českém jazyce mohou být vysokými školami zpoplatněny. Realizace studijních programů v cizím jazyce a společných studijních programů ve spolupráci se zahraničními institucemi v neposlední řadě významným způsobem zvyšují konkurenceschopnost a prestiž vysokých škol v globálním měřítku. Jedním ze žádoucích výstupů strategické mezinárodní spolupráce v zájmu kvality internacionalizace jsou společné programy typu „joint“, „double“ nebo „multiple degree“, které jsou rovněž důležitým přínosem pro společné projekty vysokých škol, projekty Evropských univerzit a v dlouhodobém vytváření společného Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání. Je třeba nastavit procedury, které vytváření společných programů v maximální možné míře zjednoduší a urychlí.

2.A NAVÝŠENÍ POČTU A KVALITY STUDIJNÍCH PROGRAMŮ NABÍZENÝCH V CIZÍCH JAZYCÍCH A SPOLEČNÝCH STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

Široká a kvalitní nabídka studijních programů v cizích jazycích je jedinou cestou, jak na české vysoké školy dlouhodobě získávat dostatečně početnou a diverzifikovanou skupinu zahraničních studentů. Tyto programy musí vycházet z požadavků zahraničních zájemců o studium, musí být dostatečně atraktivní a konkurenceschopné z hlediska ceny i kvality. Musí být zajištěny dostatečné jazykové a mezikulturní kompetence akademických pracovníků, kteří tyto programy vytváří a vyučují, a musí být nastaven systém kontroly kvality.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Sledovat průběžně poptávku zahraničních studentů po konkrétních programech a pružně reagovat identifikací odpovídající nabídky v rámci existujících studijních programů či jejím cíleným vytvářením s pravidelným vyhodnocováním efektivity aktuální nabídky.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF]:** Přijmout opatření k průběžnému sledování kvality cizojazyčných předmětů a studijní programů a zajištění srovnatelné úrovně s programy v českém jazyce.
- MŠMT ve spolupráci s DZS bude podporovat rozvoj kompetencí pracovníků vysokých škol v oblasti tvorby a výuky cizojazyčných předmětů a studijních programů (včetně distančních forem vzdělávání za účelem virtuálních a kombinovaných mobilit), a to prostřednictvím školení ve spolupráci s domácími i zahraničními experty.
- MŠMT ve spolupráci s DZS zajistí pravidelný monitoring spokojenosti zahraničních studentů s nabídkou a kvalitou studia v cizojazyčných studijních programech a společně budou vysokým školám poskytovat podporu v oblasti sledování dat na národní úrovni týkající se vývoje poptávky zahraničních studentů po studiu v ČR, a to zejména na úrovni jednotlivých zemí a zaměření studia.

- NAÚ se zaměří na hodnocení kvality bakalářských a diplomových prací absolventů cizojazyčných studijních programů.
- MŠMT ve spolupráci s DZS a NAÚ podpoří vytvoření systému metodické podpory rozvoje společných studijních programů, zejména s ohledem na jejich definici, stanovení standardů hodnocení a zajišťování kvality a potřebných legislativních úprav.
- MŠMT ve spolupráci s NAÚ zreviduje nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství, a příslušné metodické materiály týkající se akreditace společných studijních programů typu joint degree programů, double degree a multiple degree. Společně zváží možnosti implementace principů European Approach for Quality Assurance of Joint Degree.
- MŠMT zváží možnosti zavedení nového indikátoru zohledňujícího počty realizovaných studijních programů v cizích jazycích a společných studijních programů typu joint degree, double degree a multiple degree v rámci kvalitativního ukazatele K ve financování veřejných vysokých škol.

2.B ZAHRNUTÍ MEZINÁRODNÍ DIMENZE DO STRUKTURY STUDIJNÍCH PROGRAMŮ, VČETNĚ TZV. MOBILITY WINDOWS

Schopnost akademických pracovníků zahrnovat mezinárodní dimenzi do konstrukce studijních programů a studijních plánů jednotlivých předmětů je klíčovým aspektem internacionalizace domácího prostředí. Pokud požadované výsledky učení budou s mezinárodní dimenzí počítat, povede to rovněž ke zlepšení uznávání výsledků studia z mobility a umožní konstruovat projekty strategické mezinárodní spolupráce, např. v rámci Evropských univerzit. Internacionalizace kurikula je zároveň klíčovou podmínkou tzv. internacionalizace doma. Kompetence akademických pracovníků v tomto směru je třeba cíleně rozvíjet prostřednictvím vzdělávacích projektů se zaměřením na internacionalizaci výuky.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** – **Financování [ESIF]:** Začleňovat zahraniční mobilitu studentů (včetně virtuálních a kombinovaných forem) jako integrální součást kurikula studijních programů.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** – **Financování [ESIF]:** Zavádět opatření na úrovni vysoké školy vedoucí k systémovému rozvíjení kompetencí pracovníků vysokých škol v oblasti internacionalizace kurikula, například prostřednictvím center rozvoje pedagogických kompetencí.
- MŠMT ve spolupráci s DZS bude podporovat rozvoj kompetencí pracovníků vysokých škol v oblasti internacionalizace kurikula, a to prostřednictvím školení ve spolupráci s domácími i zahraničními experty.
- MŠMT v rámci Centralizovaného rozvojového programu finančně podpoří společné projekty vysokých škol na vytvoření sdílené metodiky internacionalizace kurikula se zahrnutím dobré zahraniční praxe. Výstupem projektů by měly být doporučení a nástroje využitelné i ostatními vysokými školami. Podpora bude v souladu s prioritním cílem 1 SZ2021+ zaměřena na dostupnost podpůrných služeb pro akademické pracovníky podílející se na tvorbě studijních programů (zejm. jejich garanty) a inovaci předmětů, které jim zprostředkují odborné know-how z oblasti tvorby studijních programů.
- MŠMT ve spolupráci s NAÚ bude usilovat o to, aby internacionalizace kurikula, oblast mobilit a uznávání výsledků studia získaných v zahraničí byly se zohledněním charakteru studijního programu významnou součástí posuzovací praxe NAÚ pro akreditace a aby byly vytvořeny soubory doporučení pro vysoké školy.

III. ZJEDNODUŠENÍ PROCESU UZNÁVÁNÍ ZAHRANIČNÍHO VZDĚLÁNÍ

VYMEZENÍ CÍLE:

V současnosti se často s procesem uznávání zahraničního vzdělávání pojí poměrně komplikovaný proces, při kterém uchazeči naráží na administrativní překážky a náročné požadavky. Tato skutečnost je jedním z hlavních důvodů, proč se na české vysoké školy nedaří přivádět dostatečné množství zahraničních studentů. Částečné zjednodušení v oblasti uznávání zahraničního vzdělávání přinesla novela zákona o vysokých školách z roku 2016 opravňující vysoké školy, které získají institucionální akreditaci, ověřovat předchozí vzdělání získané v zahraničí uchazečů pro účely studia na dané vysoké škole v rámci svého přijímacího řízení.

Proces uznávání zahraničního vzdělávání ze zemí Evropské unie je potřeba nadále zjednodušit a zefektivnit, a to zejména zavedením tzv. automatického uznávání. Automatické uznávání patří mezi hlavní priority Evropské unie a Boloňského procesu a jeho plnění na úrovni vysokoškolského vzdělávání má být dosaženo do roku 2025 v rámci vytvoření a implementace principů Evropského vzdělávacího prostoru. Tento cíl automatického uznávání vychází z Doporučení Rady ze dne 26. listopadu 2018, o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí (2018/C 444/01).

Pro úspěšnou implementaci automatického uznávání bude zásadní legislativní změna, metodická podpora a konzultačně-informační služba vysokým školám, spolupracujícím zahraničním partnerům, agenturám zajišťování kvality, orgánům státní správy a samosprávy, zájmovým skupinám a široké veřejnosti v oblasti automatického uznávání zahraničního vzdělání a výsledků studia v zahraničí.

Důležitými aktéry v oblasti uznávání jsou v Evropě centra ENIC-NARIC tvořená evropskou sítí národních informačních středisek ENIC a národními informačními středisky pro ekvivalenci zahraničních dokladů o vzdělání NARIC. Funkce a pravomoci center se v jednotlivých státech liší. V České republice zastává funkci ENIC-NARIC centra odbor vysokých škol MŠMT a český ENIC-NARIC má funkci informační a poradenskou.

V oblasti mezinárodního práva je důležité se soustředit na ratifikaci a implementaci Globální úmluvy o uznávání kvalifikací v oblasti vysokoškolského vzdělávání, která byla schválena na 40. Generální konferenci UNESCO. Hlavním cílem Globální úmluvy je posuzování zahraniční kvalifikace spravedlivým, nediskriminačním a transparentním způsobem. Dále Úmluva zavádí mechanismy zajišťování kvality a sdílení informací o institucích a systémech vysokoškolského vzdělávání, studijních programech a diplomech.

3.A IMPLEMENTACE AUTOMATICKÉHO UZNÁVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝSLEDKŮ STUDIA V ZAHRANIČÍ

Česká republika zajistí plnění cíle prostřednictvím legislativního zakotvení automatického uznávání v novele vysokoškolského zákona a centrum ENIC-NARIC zabezpečí metodickou podporu v oblasti automatického uznávání s ohledem na autonomii vysokých škol a národní specifika.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Vysoké školy, které obdržely institucionální akreditaci, budou plně implementovat zákon o vysokých školách v oblasti uznávání zahraničního vzdělávání.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Na úrovni vysoké školy zajistit implementaci automatického vzájemného uznávání výsledků z období studia v zahraničí a zavést transparentní kritéria uznávání, která jsou uplatňována jednotně v rámci celé vysokoškolské instituce.
- MŠMT vytvoří a implementuje pokyny pro vysokoškolské instituce v oblasti automatického uznávání, které vychází z Doporučení Rady o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci

vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí, a to za využití financí z komunitárních programů na projekty pro ENIC-NARIC centra. Vnitrostátní pokyny podpoří vysokoškolské instituce při vytváření a účinném provádění politiky automatického uznávání. Budou tak vytvořena transparentní kritéria pro uznávání, která budou zaváděna v rámci vysokoškolských institucí.

- MŠMT bude poskytovat informační a konzultační podporu v oblasti uznávání zahraničního vzdělávání a zahraničních vzdělávacích systémů. MŠMT bude samostatně či ve spolupráci s dalšími zahraničními ENIC-NARIC centry organizovat semináře, workshopy, webináře, online konzultační platformy a odbornou přípravu pro vysoké školy v agendě zahraničního uznávání. Vysoké školy a jednotlivci usilující o uznání nebo mobilitu budou mít k dispozici aktuální informace a dokumenty, které budou dostupné také prostřednictvím Jednotné digitální brány. MŠMT dle potřeby zajistí navýšení kapacit pro výkon činností centra ENIC-NARIC.
- MŠMT bude podporovat ratifikaci a následné provádění Globální úmluvy o uznávání zahraničních kvalifikací v oblasti vysokoškolského vzdělávání. MŠMT bude poskytovat konzultační služby vysokým školám při její provádění.
- MŠMT v případě potřeby připraví návrh novely právních předpisů ve své gesci tak, aby bylo umožněno automatické uznávání zahraničního vzdělání na úrovni vysokoškolského vzdělávání.
- MŠMT zřídí v oblasti zahraničního vzdělávání a uznávání zahraničního vzdělání informační platformu složenou ze zástupců státní správy, samosprávy a vysokých škol, která bude sloužit jako jednotné kontaktní místo pro sdílení informací v oblasti zahraničního vzdělávání a bude poskytovat metodickou podporu v oblasti uznávání zahraničního středoškolského a vysokoškolského vzdělávání.
- **Financování [SR]:** MŠMT zajistí implementaci Jednotné digitální brány v prostředí vysokých škol, kde požadavek na plně online řízení akademického uznání diplomu je součástí přílohy II příslušného nařízení

3.B POSÍLENÍ SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI ENIC-NARIC CENTRY

Pro naplňování cílů centra ENIC-NARIC je nezbytné posilování mezinárodní spolupráce s dalšími centry. Za tímto účelem je žádoucí, aby se ENIC-NARIC centrum podílelo na společných projektech financovaných Evropskou komisí v oblasti uznávání. Pro prosazování zájmů a priorit České republiky je důležitá aktivní účast na řízení ENIC a NARIC řídicích výborů.

- MŠMT se bude podílet na projektech financovaných Evropskou komisí na podporu ENIC-NARIC center, a to jak v roli hlavního řešitele, tak v roli partnera u projektů iniciovaných partnerskými ENIC-NARIC centry.
- MŠMT bude posilovat bilaterální spolupráci ENIC-NARIC center, a to zejména s důrazem na země V4 a další sousední a blízké země (Polsko, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko, Německo, Rakousko a Ukrajina) a bude aktivně spolupracovat s dalšími regionálními uskupeními, např. NORRIC, Benelux a Baltské regionální uskupení.
- MŠMT iniciuje vznik společné konzultační platformy ENIC-NARIC center, s nimiž má ČR ekvivalenční dohody nebo jinou dohodu o vzájemném uznávání vzdělávání.

IV. VYTVÁŘENÍ MEZINÁRODNÍHO PROSTŘEDÍ NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A PROPAGACE V ZAHRANIČÍ

VYMEZENÍ CÍLE:

Zahraniční studenti a pracovníci vysokých škol jsou nenahraditelnou skupinou v internacionalizačním úsilí českých vysokých škol, ať už z klíčového pohledu rozvoje globálních dovedností a internacionalizace na domácí půdě, zvýšení kvality akademické činnosti, dopadů na českou i globální společnost nebo získání dodatečných finančních zdrojů. Pro úspěšné naplnění vize je tedy důležité, aby počet zahraničních studentů dále rostl s tím, že je ovšem rovněž nutné dbát na strukturu a diverzitu této skupiny. Jedině dostatečně velká a heterogenní skupina zahraničních studentů zaručí kulturní rozmanitost nutnou pro skutečně globální vzdělávání. Tato skupina má ovšem své specifické potřeby, na které musí vysokoškolské instituce adekvátně reagovat a cíleně vytvářet vhodnou nabídku programů a uplatnění a rovněž mezinárodně přátelské klima, které zajistí, aby zahraniční studenti a pracovníci byli plnohodnotnými a rovnoprávními členy akademické obce. Jen tak mohou vysoké školy zahraniční kolegy získat a dlouhodobě udržet. Významnou roli hraje kvalitní, promyšlený a jasně cílený mezinárodní marketing, který je založen na fundované a na datech založené analýze globálního trhu talentů a jeho trendech a vede rovněž k diverzifikaci studentské obce zahraničních studentů na českých vysokých školách.

Přes úsilí jednotlivých institucí nelze naplnění vize dosáhnout bez existence vstřícného prostředí na národní úrovni, ať už se jedná o zvýšení atraktivity České republiky jako celku pro vybranou a dostatečně diverzifikovanou cílovou skupinu talentů ze zahraničí nebo o odstranění systémových bariér v oblasti uznávání vzdělání a kvalifikací, víz a povolení k pobytu, možnosti pracovat, ať už během studia nebo po něm. Procesy, které se dotýkají zahraničních studentů, absolventů vysokých škol a akademických pracovníků, by měly splňovat požadavky transparentnosti, srozumitelnosti, dostupnosti a efektivity. Nezbytný je i rozvoj a zkvalitnění infrastrukturního zázemí pro zahraniční studenty a pracovníky, a to nejen infrastruktury související se vzdělávací, výzkumnou a další tvůrčí činností, ale i infrastruktura pro trávení volného času, ubytování a stravování. Jedině takové prostředí je zárukou úspěchu České republiky v globální soutěži o získávání nadaných lidí v konkurenci ostatních zemí.

4.A PODPORA ROZVOJE MEZINÁRODNÍHO MARKETINGU VYSOKÝCH ŠKOL A ČR

Kvalitní nabídka programů pro zahraniční studenty se neobejde bez dostatečné marketingové podpory, ať už se týká analýzy zájmů a potřeb zahraničních studentů, tak samotné propagace, protože ta může být efektivní pouze tehdy, pokud bude správně zacílená. Sběr a analýza dat je tedy nutným předpokladem. Nezastupitelnou metodickou, koordinační i organizační roli v podpoře vysokých škol hraje iniciativa Study in the Czech Republic s tím, že tato iniciativa je doplněna individuálními nebo skupinovými propagačními iniciativami samotných vysokých škol. Jednotný přístup zvyšuje viditelnost a kredibilitu celé České republiky a efektivně podporuje aktivity jednotlivých institucí.

Česká republika je středně velká, otevřená ekonomika, pro kterou je rozvíjení spolupráce v mezinárodních vztazích v oblasti vzdělávání nezbytností s ohledem na posilování odborných a jazykových dovedností vlastních občanů, přilákání špičkových zahraničních odborníků, posilování hospodářských vazeb mezi zeměmi a otevírání dveří českému exportu v zahraničí, ale i šíření dobrého jména České republiky ve světě. Proto je i nadále třeba systematicky pracovat na posílení obrazu ČR v zahraničí jako vyspělé země se silnou vysokoškolskou základnou a širokým vědecko-výzkumným potenciálem.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF, SR]:** Poskytovat zahraničním zájemcům o studium komplexní informační služby, a to nejen o nabídce studijních programů, ale i službách pro studenty, procesu uznávání předchozího vzdělání získaného v zahraničí a procesu získání víza a v těchto procesech je maximálně podpořit.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF, SR]:** Zavést institucionální stipendijní programy pro zahraniční studenty za využití finančních prostředků na podporu internacionalizace nově zařazených do Programu na podporu strategického řízení vysokých škol. Stipendia patří mezi nejúspěšnější nástroje, jak mohou vysoké školy oslovovat a získávat studenty ze skupin, o které mají zájem, ať už se jedná o geografické a kulturní zastoupení, kvalitu studentů nebo obory studia.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Plně využívat nabídky jednotné prezentace v zahraničí v rámci iniciativy Study in the Czech Republic, včetně prezentace a pravidelné aktualizace nabízených studijních programů v portálu Study in the Czech Republic, účasti na zahraničních veletrzích a nabízených online propagačních aktivitách (virtuální veletrhy, webináře, kampaně na sociálních médiích), aktivní účasti v kontaktní síti a zprostředkování studentských ambasadorů či využíváním značky Study in the Czech Republic při prezentaci více vysokých škol v zahraničí.
- **Financování [ESIF, SR]:** MŠMT ve spolupráci s DZS posílí iniciativu Study in the Czech Republic, a to především její metodickou, koordinační a organizační roli na národní úrovni. Činnosti iniciativy budou rozvinuty na základě brandingové strategie a marketingové analýzy, která určí prioritní oblasti a destinace pro propagaci a definuje efektivní formy a nástroje propagace ve vybraných destinacích.
- MŠMT ve spolupráci s DZS zajistí návaznost aktivit na priority Inovační strategie ČR 2019–2030 a Konceptu jednotné zahraniční prezentace České republiky. MŠMT a DZS se bude podílet na systematickém budování značky Czech Republic: The Country For the Future a mezirezortní koordinaci aktivit v rámci Komise pro jednotnou prezentaci ČR v zahraničí a jejích pracovních skupin.
- DZS podpoří spolupráci vysokých škol s náborovými agenturami prostřednictvím ucelené prezentace českých vysokých škol vůči agenturám zprostředkujícím uchazeče o studium a podpoří vysoké školy při práci s agenty.
- DZS bude jednat o propůjčení jednotné značky Study in the Czech Republic s vysokými školami, zastupitelskými úřady, Českými centry a dalšími institucemi a vládními agenturami, které prezentují nebo by v budoucnu mohly prezentovat české vysoké školství v zahraničí.
- MŠMT bude pokračovat ve spolupráci s vysokými školami, Ministerstvem zahraničních věcí a Ministerstvem vnitra při rozvíjení a rozšiřování programu Režim student prostřednictvím navyšování kvót pro stávající země a rozšiřováním o nové země. MŠMT bude s uvedenými subjekty spolupracovat na zefektivnění vízové praxe pro akademické pracovníky a zaměstnance vysokých škol a dalších aktivitách v oblasti posilování mezinárodního charakteru vysokých škol.
- MŠMT bude ve spolupráci s MZV, MV a dalšími zapojenými aktéry nadále využívat projekt Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí, který vybraným skupinám žadatelů umožňuje projednání žádosti o vydání oprávnění k pobytu na území České republiky ve zkrácené lhůtě.
- **Financování [SR]:** MŠMT finančně podpoří digitalizaci procesů spojených s Režimem student, především vytvoření online rozhraní pro podávání nominací do Režimu student, jejich vyhodnocování a předávání Ministerstvu zahraničních věcí.
- MŠMT bude pokračovat ve spolupráci s MZV na plnění Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR, v jejímž rámci jsou poskytována cizincům stipendia na standardní dobu studia v akreditovaných vysokoškolských studijních programech uskutečňovaných na veřejných vysokých školách.
- **Financování [SR]:** MŠMT bude poskytovat systematickou podporu pro další rozvoj svého stipendijního programu, který umožňuje přijímání zahraničních studentů a akademických pracovníků v souladu se Strategií rozvoje mezinárodních vztahů na úrovni MŠMT. Stipendijní program podporuje spolupráci se zeměmi, které představují teritoriální priority, má potenciál docílit diverzifikace nabízených pobytů z hlediska jejich délky a typu a v neposlední řadě přispívá k šíření znalosti českého jazyka a českých kulturních a historických reálií mezi vysokoškolsky vzdělanými zahraničními odborníky. Posiluje rovněž vytváření interpersonálních vazeb mezi vysokoškolskými pracovišti v České republice a zahraničí.

- **Financování [SR]:** MŠMT bude nadále podporovat program stipendií k absolvování kurzů českého jazyka v rámci Letních škol slovanských studií, který podporuje zachování znalosti českého jazyka ve světě a dobrého obrazu České republiky jako země s bohatou kulturní tradicí.

4.B ROZVOJ SLUŽEB NABÍZENÝCH ZAHRANIČNÍM STUDENTŮM A PRACOVNÍKŮM

Na potřeby zahraničních studentů, akademických pracovníků a post doktorandů musí být plnohodnotně připraveno také vnitřní prostředí vysokých škol, od informačních systémů přes administrativu až po ubytovací a další služby. Tento požadavek by měl být zohledněn v hodnocení kvality činností vysoké školy a jeho naplňování podpořeno metodickou podporou. S ohledem na zapojení vysokých škol do programu Erasmus+, je nutné dodržovat podmínky Listiny programu Erasmus+ pro vysokoškolské vzdělávání ECHE včetně péče o studenty v rámci akademických i neakademických činností a jejich podpory při zajištění ubytování.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [SR, ESIF]:** Rozvíjet a inovovat infrastrukturu, informační a poradenské služby a zázemí pro zahraniční studenty a pracovníky a vytvářet tak pro ně atraktivní prostředí. Vysoké školy by měly vytvořit tzv. welcome centra, která by zahraničním zájemcům o studium, studentům i pracovníkům poskytovaly širokou škálu podpůrných služeb pro ulehčení jejich působení v ČR, vč. podpory při vízovém procesu, procesu uznání zahraničního vzdělání a kvalifikace, studijního poradenství, pomoci se získáním ubytování apod. Vysoké školy by měly za tímto účelem spolupracovat s centrem EURAXESS Czech Republic.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Spolupracovat s mezinárodními studentskými kluby a podporovat jejich aktivity, rozvíjet integrační aktivity pro zahraniční studenty a pracovníky.
- **Financování [ESIF]:** MŠMT finančně podpoří zkvalitňování infrastruktury a rozvoj služeb (např. welcome centra, studentské spolky, studentské buddy systémy apod.) pro zahraniční studenty a akademické i výzkumné pracovníky na vysokých školách. Podpora bude určena i pro rozvoj jazykových a mezikulturních kompetencí neakademických pracovníků vysokých škol.
- DZS bude pravidelně vyhodnocovat spokojenost zahraničních studentů s dostupností a nabídkou služeb prostřednictvím dotazníkového šetření ve spolupráci s vysokými školami.

4.C PRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI STUDENTY A ABSOLVENTY

Je potřeba aktivně a systematicky pracovat s narůstající skupinou zahraničních studentů i absolventů českých vysokých škol. Zahraniční studenti a absolventi představují velký potenciál v oblasti propagace českých vysokých škol a navazování spolupráce na různých úrovních (ekonomické, kulturní, politické atd.). Úspěšní zahraniční absolventi zvyšují prestiž a atraktivitu vysokých škol a pomáhají tak lákat potenciální uchazeče. Na podpoře náboru zahraničních studentů se mohou podílet i přímo, například jako aktivní ambasadoři vysoké školy či jako dobrovolníci na akcích pro uchazeče ve svých domovských zemích. Absolventi mohou také mentorovat současné studenty, informovat o stážích či pracovních nabídkách a propojovat tak vysoké školy s oblastí praxe. Svým zapojením do různých osobních a profesních sítí mohou být absolventi bohatým zdrojem kontaktů a spoluprací s vysokými školami přispívat k plnění jejich institucionálních i mezinárodních cílů. Existence absolventské sítě zvyšuje atraktivitu vysoké školy i pro uchazeče vidinou snadnějšího získání pracovních kontaktů a uplatnění po j absolvování. Zahraniční studenti by měli být aktivně zapojováni do absolventských programů již během studia, aby byla vybudována dostatečně silná vazba na instituci.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [ESIF]:** Nastavit vlastní systém spolupráce se zahraničními studenty a absolventy, rozvinout vlastní absolventský program (organizace akcí pro současné zahraniční studenty, využití studentů k propagaci studia v ČR prostřednictvím studentského blogu a aktivní skupiny ambasadorů, průzkumy mezi zahraničními studenty) a zapojovat zahraniční studenty i absolventy do propagace vysoké školy.

- DZS ve spolupráci s vysokými školami, zastupitelskými úřady, ministerstvy a dalšími institucemi bude rozvíjet systematickou spolupráci se současnými zahraničními studenty v ČR prostřednictvím organizací akcí pro studenty a zapojováním těchto studentů do propagace studia v ČR.
- DZS zvýší spolupráci se zahraničními absolventy vysokých škol v ČR formou národního absolventského programu, vytvoří novou webovou platformu a centrální databázi zahraničních absolventů s možností sdílet kontakty se zastupitelskými úřady a Českými centry, příp. dalšími relevantními subjekty (uvedení v databázi bude podmíněno souhlasem studenta), podpoří organizaci společných akcí pro absolventy v zahraničí a nabídne zahraničním absolventům další služby vedoucí k udržování vztahů a kontaktu s nimi.
- DZS nastaví systematickou spolupráci s organizací Czexpats in Science, zapojí členy komunity Czexpats in Science do propagačních aktivit v rámci rozvoje ambasadorského/absolventského programu a podpoří zvyšování povědomí vysokých škol o aktivitách organizace.

V. POSÍLENÍ STRATEGICKÉHO ŘÍZENÍ INTERNACIONALIZACE

VYMEZENÍ CÍLE:

Úspěšná komplexní systémová internacionalizace vysokého školství je možná jen za předpokladu strategického a koordinovaného postupu všech aktérů, jejichž aktivity přímo ovlivňují internacionalizaci vysokého školství, tedy kromě samotných vysokých škol a jejich součástí také MŠMT a DZS a NAÚ. Je také nutné nastavit fungující spolupráci s dalšími resorty, jejichž činnosti mají vliv na dosažení naplnění strategické vize (např. MZV, MV, MPO a další). Neméně důležitá jsou mezinárodní strategická partnerství, včetně nově zřizovaných aliancí Evropských univerzit, a členství v mezinárodních sítích a organizacích fungujících pod hlavičkou Rady Evropy, Evropské komise, UNESCO nebo ACA.

5.A PODPORA KOMPLEXNÍ INTERNACIONALIZACE NA INSTITUCIONÁLNÍ ÚROVNI

Podpora komplexní internacionalizace směřuje k posílení strategického přístupu k mezinárodní spolupráci a budování kapacit k vytváření/rozvoji strategií internacionalizace na institucionální úrovni. Žádoucím stavem je nastavení požadavků v rámci akreditace a hodnocení kvality a pravidel pro financování vysokých škol tak, aby napomáhaly k prosazování cílů strategie na úrovni institucí. Potřebná je ovšem také metodická podpora ve formě odborných školení, monitoringu internacionalizace nebo analytické podpory např. ve formě sběru a analýzy dat a studií zaměřených na stav internacionalizace. S ohledem na mezinárodní spolupráci v programu Erasmus+ je nutné, aby zapojené instituce dodržovaly podmínky Listiny programu Erasmus+ pro vysokoškolské vzdělávání ECHE včetně automatického uznávání výsledků studia v zahraničí, zajištění digitalizace administrace mobility, šetrnosti k životnímu prostředí, dodržování principů inkluze a nediskriminace.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** – **Financování [SR, ESIF]:** V rámci strategického řízení uplatnit komplexní přístup k internacionalizaci jako průřezové aktivitě zasahující veškeré činnosti vysoké školy s přijetím opatření pro efektivní koordinaci internacionalizačních aktivit napříč institucí, nastavení cílů, procesů, zdrojů, podpory a odpovědností podpory za jejich naplňování, monitoringu a pravidelnou evaluaci, včetně hodnocení kvality. Vysoké školy si vytvoří institucionální strategie internacionalizace, které mohou být buď samostatným dokumentem nebo součástí strategického záměru vysoké školy. Strategie vysoké školy bude vytvářena v plném souladu s posláním vysoké školy a do její tvorby budou zapojeny všechny relevantní strany.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Využívat pro účely hodnocení své vzdělávací, výzkumné a dalších tvůrčích činností zahraniční agentury a organizace (např. EUA, akreditační agentury registrované v EQAR apod.).
- **Financování [SR]:** MŠMT podpoří, v souladu s prioritním cílem 5. Posílení strategického řízení vysokého školství SZ2021+, strategické řízení internacionalizace na vysokých školách, a to zejména finanční podporou v rámci Programu na podporu strategického řízení vysokých škol a Centralizovaného rozvojového programu.
- MŠMT ve spolupráci s DZS bude podporovat strategické řízení internacionalizace na vysokých školách formou metodické podpory, zejména prostřednictvím různých forem školení, pravidelného monitoringu stavu internacionalizace prostřednictvím výročních zpráv, tematických studií a šetření mezi studenty a absolventy a v neposlední řadě také prostřednictvím externích evaluací internacionalizace na vysokých školách (MICHE) a monitoringu dodržování podmínek Listiny programu Erasmus+ pro vysokoškolské vzdělávání ECHE.

- MŠMT bude ve spolupráci s DZS pokračovat v organizaci a rozvoji nových i stávajících národních platform a pracovních skupin, mimo jiné CZEDUCON, pracovních skupin se zástupci vysokých škol, kontaktní skupiny Study in the Czech Republic a další.
- MŠMT ve spolupráci s DZS budou koordinovat mezinárodní aktivity s dalšími resorty, zejména MZV, MV a MPO, a budou rozvíjet informační základnu v oblasti internacionalizace formou zveřejňování analytických dokumentů, tematických článků a statistik a vytvářením prostoru pro sdílení zkušeností a dobré praxe vysokých škol a dalších institucí.

5.B PODPORA MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE STRATEGICKÝCH PARTNERSTVÍ A ČLENSTVÍ V MEZINÁRODNÍCH SÍTÍCH/ORGANIZACÍCH

Mezinárodní strategická partnerství vysokých škol jako jsou společné projekty s dopadem na kurikulum či výzkum, společné programy typu „joint“, „double“ nebo „multiple degree“ či komplexní vysokoškolské aliance, jako jsou dále například Evropské univerzity založené na strategicky řízené spolupráci na více úrovních organizace, a to jak ve výuce, tak i ve výzkumu či dalších aktivitách, jsou základním předpokladem pro dosažení vysoké kvality ve vědě, výzkumu a inovacích a rovněž pro řešení aktuálních světových problémů přesahujících hranice států. Kvalitu a dopad mezinárodní strategické spolupráce rovněž zvyšuje členství vysokých škol v mezinárodních sítích vysokých škol. Pro DZS jakožto národní agenturu programu Erasmus+ a dalších mezinárodních programů, jako je například CEEPUS či Aktion, je zásadní zapojení do mezinárodních sítí a pracovních skupin zabývajících se internacionalizací vysokého školství, ať už v rámci těchto programů nebo v rámci organizace Academic Cooperation Association (ACA).

Na úrovni MŠMT je na mezinárodním poli klíčové hlavně aktivní zapojení do Boloňského procesu, Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA) a přidružených sítí (např. OECD, The European Quality Assurance Register for Higher Education). Tato mezinárodní spolupráce umožňuje MŠMT podílet se na tvorbě nástrojů na podporu internacionalizace a formování budoucího směřování evropské spolupráce v oblasti vysokého školství.

- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ:** Aktivně se zapojovat se do mezinárodních sítí odpovídajících profilu, preferencím a dlouhodobým cílům vysoké školy, včetně aliancí vysokých škol v rámci výzev na vytváření Evropských univerzit, a vytvářet vnitřní podmínky v rámci instituce pro úspěšné fungování v těchto strategických partnerství.
- **Financování [SR]:** MŠMT finančně podpoří vysoké školy, které budou členy konsorcií Evropských univerzit úspěšných ve výzvách Evropské komise.
- **Očekávaná opatření na úrovni VŠ: – Financování [SR, Erasmus+, Horizon 2020]:** Aktivně využívat možností synergického financování projektů Evropských univerzit z evropských komunitárních programů na podporu vzdělávání a vědy a výzkumu.
- **Financování [SR, Erasmus+, Horizon 2020]:** MŠMT v rámci Programu na podporu strategického řízení vysokých škol finančně podpoří aktivity vysokých škol zaměřených na rozvoj mezinárodních partnerství a členství v mezinárodních sítích/organizací, vč. přípravy projektů konsorcií Evropských univerzit.
- MŠMT se bude nadále pravidelně účastnit jednání BFUG, OECD a dalších sítí vzniklých v rámci EHEA a bude zaujímat aktivní roli při formulování postojů a priorit a jejich prosazování. S ohledem na vlastní priority se bude MŠMT zapojovat do poradních a pracovních skupin, které BFUG a další organizace ustavují v návaznosti na aktuální potřeby a trendy. V rámci těchto skupin BFUG jsou vytvářeny standardy a směrnice a další dokumenty, které sice nejsou závazného charakteru, ale státy se k nim dobrovolně zavazují prostřednictvím komuniké, které zpravidla jednou za tři roky podepisují ministři školství členských států. Členství v poradních a pracovních skupinách MŠMT umožní se přímo podílet na tvorbě a formulaci opatření pro rozvoj národních vysokoškolských systémů v oblasti zvyšování kvality a zlepšování transparentnosti.

- MŠMT bude usilovat o zvýšení zapojení vysokých škol a jejich zástupců, zejména v roli expertů, do aktivit v rámci Boloňského procesu i dalších mezinárodních organizací (např. OECD). MŠMT bude se zástupci vysokých škol pravidelně konzultovat své postoje a priority. MŠMT bude zapojovat představitele vysokých škol do projektů, na nichž se podílí, a to zejména v roli expertů, kteří mohou nabídnout příklady dobré praxe a obdobné příklady v zahraničí pak za pomoci MŠMT přenášet do českého vysokoškolského systému.
- DZS bude podporovat strategickou mezinárodní spolupráci prostřednictvím svého aktivního členství v organizacích ACA (Academic Cooperation Association) a EAIE (European Association for International Education), v rámci sítě Národních agentur programu Erasmus+ a dalších mezinárodních pracovních skupin.
- MŠMT využije aktivit v rámci Předsednictví ČR Radě EU v roce 2022 k rozvoji internacionalizace a propagaci vysokého školství v ČR a uspořádá mezinárodní konferenci na aktuální téma z oblasti vysokého školství.

VI. AKTIVITY NÁRODNÍHO AKREDITAČNÍHO ÚŘADU V OBLASTI INTERNACIONALIZACE

VYMEZENÍ CÍLE:

Internacionalizace v oblasti vysokého školství by se měla promítat také do zajišťování jeho kvality na národní úrovni. Klíčovým aspektem internacionalizace je uplatňování Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokého školství (ESG) v činnosti NAÚ, které podmiňuje plnou integraci do evropských struktur akreditačních agentur a mezinárodní uznání národního systému hodnocení a zajišťování kvality vysokoškolského vzdělávání. Je třeba také začleňovat prvky internacionalizace do struktury a činnosti NAÚ tak, aby mohl působit v mezinárodním prostředí jako vyhledávaný partner a rozvíjet účelné kontakty a formy bilaterální či multilaterální spolupráce. Mezi možné nástroje internacionalizace patří i zapojování zahraničních odborníků do činnosti národních akreditačních agentur a procesů hodnocení kvality, které je v EHEA běžné a napomáhá přenosu dobré praxe, nových perspektiv a impulsů ze zahraničí.

6.A MEZINÁRODNÍ UZNÁNÍ NÁRODNÍHO SYSTÉMU ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY

Jedním z cílů Boloňského procesu je zajišťování kvality vysokoškolského vzdělávání prostřednictvím nezávislé, mezinárodně uznané akreditační agentury. Pro plné mezinárodní uznání národního systému zajišťování kvality vysokoškolského vzdělávání je nezbytné naplnit standardy ESG a úspěšně projít vnějším hodnocením souladu s těmito standardy mezinárodním panelem expertů. Za účelem získání mezinárodního renomé, posílení kvality svých činností a rozvíjení mezinárodní spolupráce bude NAÚ:

- usilovat o začlenění do evropských sítí akreditačních agentur, do r. 2021 přijme konkrétní kroky k podání žádosti o plné členství v ENQA a o zápis do registru EQAR,
- dle možností se zapojovat do projektů a pracovních skupin ENQA, rozvíjet spolupráci a upevňovat své postavení v rámci CEENQA,
- vkládat data o akreditacích do Databáze výstupů vnějšího zajišťování kvality (DEQAR).

6.B POSÍLENÍ PRVKŮ INTERNACIONALIZACE VE STRUKTUŘE A ČINNOSTI NAÚ

Předpokladem pro úspěšné zapojování do evropských struktur a působení v mezinárodním prostředí je zvyšování míry internacionalizace v samotné činnosti NAÚ. Důležité je rovněž udržování a navazování mezinárodních kontaktů a využívání příležitostí k zapojení do mezinárodních aktivit v oblasti zajišťování kvality vysokoškolského vzdělávání.

- NAÚ ve spolupráci s MŠMT bude usilovat o posílení zastoupení zahraničních odborníků v orgánech NAÚ i umožnění zapojení zahraničních hodnotitelů a bude podporovat účast českých hodnotitelů na akreditacích v zahraničí,
- NAÚ bude rozvíjet bilaterální spolupráce se zahraničními akreditačními agenturami, udržovat a rozvíjet kontakty, výměnu informací, výměnné stáže pracovníků akreditačních agentur,
- NAÚ se prostřednictvím MŠMT bude zapojovat do relevantních mezinárodních projektů.